

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV –0864–12**

Mayský rituálny a astronomický komplex - výskum, konzervácia a prezentácia slovenského objavu svetového významu

Zodpovedný riešiteľ **prof. Mgr. Milan Kováč, PhD.**

Príjemca **Filozofická fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Katedra porovnávacej religionistiky, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

1. Instituto de Antropología e Historia, Guatemala
2. University of Bonn, Nemecko
3. Middle American Research Institute, Tulane University, New Orleans

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Milan Kováč, Harri Kettunen, Guido Krempel (eds.): Maya Cosmology. Terrestrial and Celestial Landscapes. Acta Mesoamericana 29. Anton Saurwein Verlag, Munchen (v tlači) ISBN 3-931419- 28-2.
2. Houston, Stephen D., Tom Garrison, Marcello Canuto, Milan Kováč, Tibor Lieskovský, Tomáš Drápela, Francisco Estrada-Belli, Damien B. Marken, Mary Jane Acuna, Carlos R. Chiriboga, Varinia Matute, Philippe Nondedeo: Breakthroughs in Ancient Maya Culture: Usage of LiDAR Technology in Wide Regions of the Jungle of Peten, Guatemala. In Science. ISSN 1095-9203 (zadané do tlače)

3. Kováč, Milan - Drápela, Tomáš – Špoták, Jakub - Lieskovský, Tibor – Husár, Ladislav: Skywatching in Uaxactun. New Perspectives on the Astronomical Significance of Preclassic Architectural Alignments. In: Milan Kováč, Harri Kettunen, Guido Krempel (eds.): Maya Cosmology. Terrestrial and Celestial Landscapes. Acta Mesoamericana 29. Anton Saurwein Verlag, Munchen (v tlači) ISBN 3-931419- 28-2.

4. Kováč Milan, Radoslav Hlúšek: Slnko zemetrasenia. Spiritualita súčasných mexických Indiánov. 288 strán, (z toho M. Kováč 155 strán). Vedecký recenzenti: Doc. PhDr. František Vrhel PhD., PhDr. Dalibor Papoušek, PhD. Centrum mezoamerických štúdií FiF UK a vydavateľstvo Chronos: Bratislava, 2015. ISBN 978-80-89027-41-5.

5. Kováč, Milan – Jobbová, Eva – Krempel, Guido: The Legacy of an Early Maya king text, imagery and ritual contexts of a late Preclassic cache from structure H-XVI Sub, Uaxactun, Mexicon Vol. XXXVIII, No. 1 (2016), pp. 9-29. ISSN 0720-5988.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu majú trojnásobné uplatnenie:

1. Záchrana, zreštaurovanie a konzervácia Slovákmi objavených observačných štruktúr v mayskej lokalite Uaxactun v Guatemale vytvorilo novú, medzinárodne uznanú súčasť svetového kultúrneho dedičstva.
2. Sprístupnenie jednej z týchto štruktúr E-7 pre verejnosť in situ, vytvorenie digitálnych a aj fyzických modelov sprostredkováva trvalo výsledky slovenského výskumu svetovej verejnosti.
3. Rozsiahle medzinárodné vedecké spracovanie problematiky (44 tlačených vedeckých výstupov) sa stane súčasťou všetkých následných medzinárodných štúdií o mayskej astronómii, pretože identifikovalo a dokázalo jej úplne nové, dovtedy nepoznané prvky a súvislosti.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt APVV- 0864-12 bol realizovaný s maximálnym vedeckým i ľudským nasadením a realizačný tím dosiahol stanovené ciele, v mnohých ohľadoch ich prekročil. Vyprodukoval 2 monografie (plánovaná bola 1). Výsledky prezentoval až na 3 výstavách (plánovaná bola 1), zreštauroval a zakonzervoval štukové masky a fasády z predklasického obdobia na astronomických observatóriách H sever a E7 v Uaxactúne v Guatemale, čím sa výrazne podieľal na zakonzervovaní a svetovej prezentácii slovenských objavov. Vytvoril fyzické aj digitálne modely objaveného observatória. Rozsah prác a ich konečný efekt prekročil pôvodný zámer a výrazne prispel k záchrane svetového kultúrneho dedičstva. Objasnil astronomické vedomosti a rituálnu prax Mayov predklasického obdobia novým spôsobom (zadefinoval a dokázal observatórium zamerané na súhvezdie Orion a redefinoval observatórium zamerané na solárny cyklus). Vedecké poznatky zverejnil v 34 recenzovaných vedeckých článkoch (plánovaných bolo 5) a 6 nerecenzovaných článkoch (plánované boli 4). Zadal do tlače dva karentované články, ktoré sa nachádzajú v posudzovacom procese, jeden z nich do jedného z najprestížnejších svetových časopisov Science. Splnenie cieľov podčiarkuje aj zorganizovanie 18 konferencií a workshopov, prezentácia výsledkov projektu na 20 konferenciách (z toho 17 medzinárodných). Diseminácia výsledkov projektu bola realizovaná aj prostredníctvom 48 verejno-popularizačných aktivít a počítala s 560 účastníkmi osobitného vzdelávania. Počas celého trvania projektu bola príznačná aktívna participácia študentov a doktorandov a významné sú aj vyvolané projekty (VEGA), vrátane špičkovej spolupráce s Middle American Research Institute, Tulane University v New Orleans.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The APVV-0864-12 project was realized with maximum scientific and human effort, and the research team achieved the set goals, moreover exceeding them in many ways. It was

published two monographies (planned was only one). The results were presented at 3 exhibitions. Research team restored and preserved stucco masks and facades from the Pre-Classic period on the astronomical observatories H North and E Group (E-VII-sub) in Uaxactún, Guatemala, which significantly contributed to the protection of the world heritage. It was created physical and digital 3-D models of the discovered observatory. The scope of work and its final effect exceeded the original intention and contributed significantly to the preservation of the world's cultural heritage. Research team clarified the astronomical knowledge and ritual practice of the Pre-Classic Maya period in a new way (defined and demonstrated by Orion Constellation Observatory and redefined a Solar Cycle Observatory). Scientific results were published in 34 reviewed scientific articles (5 was planned) and 6 non-reviewed articles (4 were planned). We have put two current-content articles in the press, which are in the review process, one of them into one of the world's most prestigious journals-Science. Meeting the objectives is also underlined by organizing 18 domestic conferences and workshops, presenting project results at 20 conferences (including 17 international). The dissemination of the project's results was realized through 48 public-popular activities and counted 560 participants in special education. Throughout the duration of the project, active participation by students and PhD students, as well as new projects (VEGA), including top collaboration with the Central American Research Institute, of Tulane University in New Orleans, which have been featured.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

prof. Mgr. Milan Kováč, PhD.

V Bratislave 30. 10. 2017

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD.

V Bratislave Dňa

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu